

Šis „Kultūrologijos“ numeris skirtas Asmenybei. Tokiai, kuri savo individualia menine laikysena, savo darbais pasipriešino istorijos inercijai ir ideologijų mūšiams. Būtent asmenybę išskiriame, žvelgdami į kultūros ir meno istoriją, joje ieškome dvasios stiprybės, naujų įkvėpimų.

Leidinio straipsnių autoriai – menotyrininkai – neatsitiktinai susitelkia prie ryškiausių atskirų istorinių tarpsnių asmenybių, kurios Lietuvos meno žemėje paliko gilų įspaudą. Pradedant pačia lietuviybės pradžia ir baigiant nūdienu, pereinant išbandymus tremtimis ir politine priespauda, muzikos, dailės, literatūros ir teatro kūrėjai sugebėjo išsaugoti savo meninį tapatumą, nacionalinį savitumą, kūrybines ambicijas. O kartu – prisidėti prie lietuvių meno puoselėjimo ir suklestėjimo, išgarsinti Lietuvos vardą pasaulyje.

Visa leidinio medžiaga suskirstyta į tris skyrius. Pirmame apžvelgiamos istorinės, legendinės asmenybės, į kurias atsižvelgus vis dar galima rasti netyrinėtų aspektų, naujai įvertinti jų palikimą. Čia susitinkame su šv. Brunonu, Julianu Klaczko, Eustachijumi Tiškevičiumi, Mikalajumi Konstantinu Čiurlioniu, Algirdu Juliumi Greimu. Antroje dalyje, skirtoje XIX–XX a. meniniams judėjimams ir istoriniams lūžiams, iš naujo atveriamė tiek šių judėjimų, tiek jų dalyvių reikšmę išsaugant tradicines ar formuojant naujas meno formas, skatinant profesionaliojo meno raidą ar atsilaukiant prieš ideologinius suvaržymus. Trečioje dalyje, skirtoje atskiriems teatro ir dramaturgijos meistrams – Juozui Miltiniui, Jonui Vaitkui, Eimuntui Nekrošiui, Pranui Piaulokui, Oskarui Koršunovui, Kostui Ostrauskui – įvertinamas jų įnašas į šiuolaikinio scenos meno raidą, įvardijama aktoriaus vieta šiandienos režisūriniame diskurse.

Tikimės, jog leidinys bus įdomus ir reikalingas skirtingų meno šakų tyrėjams, meno specialybių studentams ir dėstytojams, visiems, kurie domisi lietuvių meno ir kultūros raida ir kurios neišsemiamumą bei įvairovę tik patvirtina leidinio publikacijos.

Sudarytoja
dr. Rasa Vasinauskaitė